

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: Joh.H. Been

Titel: Om de schatten van Il Tigretto

Druk: 2

276 blz.

Bijzonderheden: Oorspronkelijk, historisch verhaal, geschikt voor jongens van 10-16 jaar; prijs in prachtband f 3.50, ingen. f 2.50: 2e druk: omvang 276 blz.: illustr. van Isings. Korte inhoud: Dit verhaal is een vervolg op „Paddeltje, de Scheepsjongen van Michiel de Ruyter", doch het kan ook heel goed als zelfstandig verhaal gelezen worden. Het geheim van de schatten had Paddeltje in een looden koker meegebracht hij zijn vlucht uit het zeerooversnest, Dien koker had hij aan Michiel de Ruyter overhandigd. Heimelijk had deze de zich daarin bevindende perkamenten in drie stukken gesneden en die over drie kokers verdeeld. Dit wist niemand. Doch het bestaan van dien eenen koker was uitgelekt. Enkele „Rondkoppen" die er achter gekomen zijn weten den koker te bemachtigen. Ze willen de schatten zoeken om er de zaak van Cromwell mee te dienen. 'n Groep koningsgezinden heeft eveneens een koker weten te bemachtigen. 'n Zeeuwsch schip, waarop Paddeltje gezagvoerder is, wordt gedwongen door de Rondkoppen naar Barbertje te gaan. Gelijktijdig gaat een ander schip er heen. Paddeltje heeft Veritas aan boord en die wéét de schatten. Doch hij wordt waanzinnig en als hij met een troep goudzoekers in de onderaardsche gangen is, laat hij alles in de lucht vliegen. Beoordeeling: Buitengewoon spannend, avontuurlijk boek. 't Ademt een goeden geest (blz. 42, 183). 'n Enkel woord „verduiveld" (blz. 207) kan door een ander vervangen worden. 'n Heel mooi boek voor onze jongens. Aanbevolen. P. de Zeeuw.

J.Lens Bibliotheekgids voor Chr. School- en Jeugdbibliotheken, 1930

[Open Gids](#)

Auteur: Joh.H. Been

Titel: Om de schatten van Il Tigretto

Druk: 2

276 blz.

Been, Joh. H. Om de schatten van Il Tigretto

Om de schatten van Il Tigretto is een vervolg op Paddeltje, de scheepsjongen van Michiel de Ruyter dat al in 1908 was verschenen. Paddeltje was de gevangene geweest van de beruchte zeerover Il Tigretto die vanaf de kust van Noord-Afrika opereerde. In het eerste boek lukt het de slimme Zeeuwse scheepsjongen te vluchten. Maar hij doet meer. Na de dood van de piraat ontfermt hij zich over diens dochtertje en brengt haar naar Holland waar het kind liefderijk wordt opgenomen in het gezin van Paddeltjes ouders. In Om de schatten van Il Tigretto gaat het om het nagelaten fortuin van de zeeschuimer. Er duiken geheimzinnige loden kokers op met documenten die de plaats van de verborgen schatten zouden onthullen. Men gaat naarstig op zoek. Paddeltje moet echter niets hebben van de, op weinig eerbare wijze verkregen, rijkdommen en ook de dochter van Il Tigretto, die

langzaam maar zeker achter het werkelijke beroep van haar vader is gekomen, wenst er niets mee te maken te hebben, hoewel de schatten haar rechtens toekomen. Uiteindelijk zal evenwel niemand profiteren van het onmetelijke fortuin. De avonturiers komen bijna allemaal om in een geweldige explosie en met hen verdwijnt de buit van Il Tigretto van de aardbodem. Uiteindelijk is het Paddeltje die de grootste schat krijgt: de dochter van Il Tigretto die hij al vanaf zijn jeugd liefhad. In Paddeltjes stevige armen zeilt het kind van de piraat een veilige haven binnen.

Johan Hendrik Been (1859-1930) die zulke fantastische jeugdboeken schreef, heeft zijn hele rustige provinciale leven doorgebracht in Brielle. Hij bezocht de Normaalschool en werd onderwijzer. Een universitaire opleiding tot dominee was voor de jongen uit het garen-en-band-winkeltje, ondanks zijn goede hersens, niet weggelegd. Voor de klas dus van een kosteloze school. Zijn leerlingen genoten van de spannende, historische verhalen van 'meester' en hun enthousiasme heeft er wellicht mede toe bijgedragen dat hij ze opschreef. In het begin onder het pseudoniem Hendrik Eben. Vanaf 1895 publiceerde hij onder eigen naam. Been bracht een 24-tal jeugdboeken op zijn naam. Ze zijn niet alleen vol actie en goed geschreven, maar vooral vol met interessante geschiedkundige feiten. Johan Been ging niet over een nacht ijs en zeker niet als het om een historisch (jeugd)boek ging. In 1895 werd hij benoemd tot gemeentearchivaris (naast zijn, beroep als onderwijzer) en had daardoor de mogelijkheid te putten uit de historische archieven. Menig boeiend feit wist hij boven tafel te halen en te verwerken in voortreffelijke jeugdboeken. Misschien is inmiddels de stijl wat verouderd en wordt nu een aanslag gedaan op de leesvaardigheid van de hedendaagse jeugd. Maar voor het 'geoefende lezertje' blijven boeken als De drie matrozen van Michiel de Ruyter (1906), Paddeltje, de scheepsjongen van Michiel de Ruyter (1908), Spekkie de pijper der zeelepers (1909), De scheepsjongen van de Gouden Leeuw (1920) en Om de schatten van Il Tigretto (1921) verrukkelijke, meeslepende lectuur, ook nu nog. Zowel Paddeltje als Om de schatten van Il Tigretto werden geïllustreerd door de begaafde Isings met zijn grote kennis van de schepen waarop een zeeheld als De Ruyter zijn roem tegemoet voer. Met Paddeltje, de scheepsjongen, aan boord natuurlijk, want daar gaat het over!

Met een kwartje de wererld rond, Toos M. Saal-Zuurveen, 1999, 1930

Auteur: Joh.H. Been

Titel: Om de schatten van Il Tigretto

Druk: 5

160 blz.

Het bekende vervolg op het nog bekendere Paddeltje is: Om de schatten van Il Tigretto, door Joh. H. Been. Paddeltje, de vroegere scheepsjongen van Michiel de Ruyter, beleeft hier spannende avonturen in verband met de verborgen schatten van Il Tigretto, een Barbarijs zeerover. Omdat de schatten op onrechtmatige wijze zijn verkregen, besluit Paddeltje deze te vernietigen. Uit het vlotte, boeiende verhaal valt ook heel wat te leren, Voor onze jongens om van te smullen. (Vla-b, J, (P) - Kluitman - f 3,25; geb. f 4,50).

IDIL-gids voor de jeugdlectuur, 1954-55
